

Biometāna ražošana no sadzīves atkritumiem ievadīšanai gāzes apgādes tīklā un izmantošanai pilsētas sabiedriskajā transportā

Projekta numurs: IEE/10/251

Aptaujas „Atkritumu apsaimniekošanas un šķirošanas sistēmas novērtēšanai Valmierā” rezultāti

WP 3 – T3.5, D3.5

Jūlijs, 2012

Projekts UrbanBiogas

UrbanBiogas projektu "Biometāna ražošana no sadzīves atkritumiem ievadīšanai gāzes apgādes tīklā un izmantošanai pilsētas sabiedriskajā transportā" (Līguma Nr. IEE/10/251) atbalsta Eiropas Komisija programmas „Inteliģenta enerģija Eiropai” ietvaros. Projekta UrbanBiogas mērķis ir veicināt organisko sadzīves atkritumu izmantošanu biogāzes un biometāna ražošanai, lai to ievadītu dabasgāzes tīklā vai izmantotu kā transportlīdzekļu degvielu piecās Eiropas valstīs – Austrijā, Horvātijā, Latvijā, Polijā un Portugālē.

UrbanBiogas konsorciju veido 6 organizācijas no Eiropas valstīm. Projekta koordinators ir „WIP Renewable Energies” (Vācija). Projekta partneri Latvijā ir SIA „Ekodoma” un SIA „ZAAO”.

5 projekta mērķa pilsētās (Zagrebā, Grācā, Valmierā, Abrantes un Žešovā), kā arī citās sadarbības pilsētās Eiropā, tiks īstenoti pasākumi, lai sekmētu straujāku līdz šim neizmantoto biomasas energoresursu ienākšanu tirgū, veicinot biometāna ievadīšanu gāzes vados un izmantošanu pilsētas sabiedriskajā transportā, tādējādi sekmējot investīciju pieaugumu un ilgtspējīgu bioenerģijas piegādes ķēžu attīstību.

Papildus informācija par UrbanBiogas projektu ir pieejama projekta mājas lapā: www.urbanbiogas.eu

Aptaujas mērķis

Efektīva pašvaldības atkritumu šķirošanas pārvaldība lielā mērā ir atkarīga no iedzīvotāju paradumiem, tādēļ katrā UrbanBiogas mērķa pilsētā tika veikta sabiedriskās domas aptauja. Šīs aptaujas mērķis bija noskaidrot Valmieras iedzīvotāju viedokli par dalītas atkritumu vākšanas sistēmas ieviešanu Valmierā un iespējamajiem sarežģījumiem, kuri varētu rasties, ikdienā īstenojot šo ieceri.

Aptaujas rezultātu apspriešanai katrā no projekta mērķa reģioniem tika rīkota publiska diskusija. Aptaujas rezultāti tiks izmantoti Valmieras pilsētas organisko atkritumu apsaimniekošanas koncepcijas izstrādē.

Aptaujas anketu izstrādāja un aptauju Valmierā veica SIA „Ekodoma” (Latvija).

Kontaktinformācija

SIA „Ekodoma”
Ilze Dzene
Adrese: Noliktavas iela 3-3, Rīga, LV-1010
Telefona Nr.: + 371 67 323 212
E-pasts: Ilze@ekodoma.lv

Autori ir pilnībā atbildīgi par publikācijas saturu. Paustais viedoklis var neatspoguļot Eiropas Komisijas viedokli. Eiropas Komisija nav atbildīga par šīs informācijas jebkādu tālāku izmantošanu.

Projekts UrbanBiogas tiek īstenots no 2011. gada maija līdz 2014. gada aprīlim (Līguma numurs: IEE/10/251).

Satura rādītājs

1. Ievads	4
2. Aptaujas rezultāti un to analīze	5
2.1. Pamatinformācija un atkritumu apsaimniekošanas ieradumi	5
2.2. Apmierinātība ar esošo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu	8
2.3. Zināšanas un informācijas pieejamība	10
2.4. Problēmas un rīcība	12
2.5. Iedzīvotāju ieteikumi atkritumu apsaimniekotājiem un atbildīgajām personām	14
3. Secinājumi	15
Pielikums: Aptaujas anketa	16

1. Ievads

UrbanBiogas projekta ietvaros veiktās aptaujas mērķis ir noskaidrot Valmieras iedzīvotāju viedokli atkritumu apsaimniekošanas un šķirošanas jautājumos, izpētīt iedzīvotāju atkritumu apsaimniekošanas paradumus, kā arī noskaidrot, vai iedzīvotāji atbalsta UrbanBiogas projektā plānotās aktivitātes – organisko atkritumu pārstrādi biometāna un tā izmantošanu transportā.

Aptauja tika veikta laikā no 2012.gada februāra līdz jūlijam. Aptaujas anketu bija iespējams aizpildīt Internetā, kā arī tika veiktas respondentu intervijas. Lielākā daļa atbilžu tika savāktas, uzrunājot respondentus Valmieras pilsētas ielās vai viņu darba vietās. Aptuveni puse no aptaujātajiem iedzīvotājiem sniedza atbildes mutiski, atbildot uz aptaujas veicēju uzdotajiem jautājumiem. Daļa aptaujas anketu tika aizpildītas patstāvīgi un nodotas aptaujas veicējiem. 13 anketas tika saņemtas ar sociālo portālu starpniecību, kuros tika uzrunāti Valmieras iedzīvotāji. Šo 13 anketu aizpildītāji bija jauniešu vecumā no 16 līdz 23 gadiem, kuri bija praktiski vienīgi jaunieši respondentu vidū. Neliels skaits anketu tika saņemtas arī elektroniski.

Aptaujā par atkritumu apsaimniekošanas un šķirošanas sistēmas novērtēšanu Valmierā piedalījās 206 respondenti, no tiem 78,6% (162) sievietes un 21,4% (44) vīrieši. No aptaujātajiem respondentiem 60,2% (124) dzīvo daudzdzīvokļu namos, 39,3% (81) dzīvo privātmājā, savukārt 0,5% (1) dzīvo rindu mājā. Daudzdzīvokļu namu dzīvokļos vidējais iemītnieku skaits ir 3 cilvēku, bet privātmājās vidēji dzīvo 4 cilvēki. Salīdzinoši lielākajai daļai respondentu 33,5% (69) pamata nodarbošanās ir tirdzniecība. Aptaujā piedalījās arī uzņēmēji, finanšu konsultanti, apdrošināšanas aģenti, medicīnas darbinieki, grāmatveži, lauksaimnieki, pašnodarbinātie, pensionāri, skolēni, studenti un citi. Vidējais respondenta vecums ir 36 gadi.

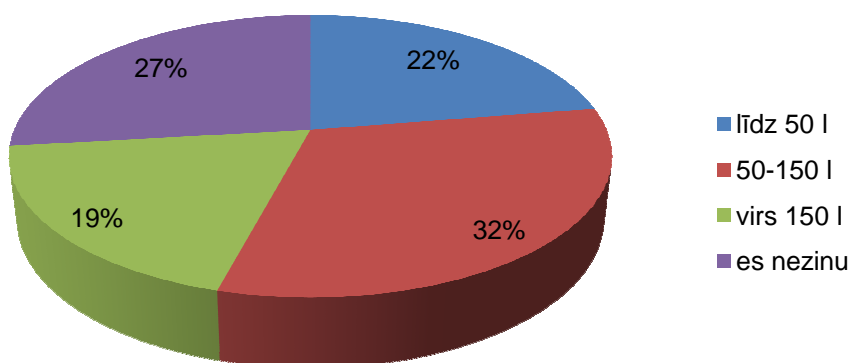
2. Aptaujas rezultāti un to analīze

Valmieras pilsētā veiktā aptauja deva iespēju noskaidrot Valmieras iedzīvotāju viedokli un to paradumus, kas saistīti ar atkritumu apsaimniekošanu. Aptaujas rezultāti no 206 respondentu atbildēm apkopoti un izklāstīti turpmākajās apakšnodalēs.

2.1. Pamatinformācija un atkritumu apsaimniekošanas ieradumi

Aptaujas rezultāti liecina, ka nedaudz mazāk kā divas trešdaļas (64%) no aptaujātajiem Valmieras iedzīvotājiem pievērš uzmanību savā māsaimniecībā radītajam atkritumu daudzumam. Aptuveni radīto mēneša atkritumu daudzumu nespēja nosaukt 27% no aptaujātajiem. Tas nozīmē, ka šī ir iedzīvotāju daļa, kuros ir jāraisa interese par atkritumu apsaimniekošanas jautājumiem, ceļot kopējo izpratni par atkritumiem un to radīto ietekmi uz vidi Valmieras pilsētā.

Kāds ir aptuvenais Jūsu māsaimniecībā radīto atkritumu daudzums mēnesī?

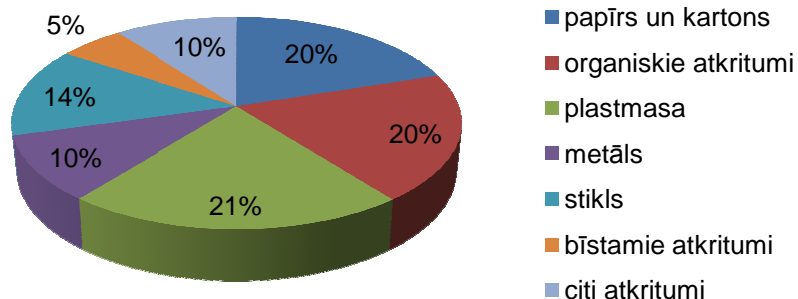
2.1.1.att. Māsaimniecības radītais atkritumu daudzums mēnesī

Informācija par atkritumu daudzumu, ko Valmieras iedzīvotāji rada mēneša griezumā redzama 2.1.1.attēlā. Trešā daļa no respondentiem apgalvo, ka mēnesī savā māsaimniecībā rada aptuveni 50 – 150 l atkritumu, 22% no aptaujātajiem rada līdz 50 l atkritumu un 19% apgalvo, ka radītais atkritumu apjoms pārsniedz 150 l.

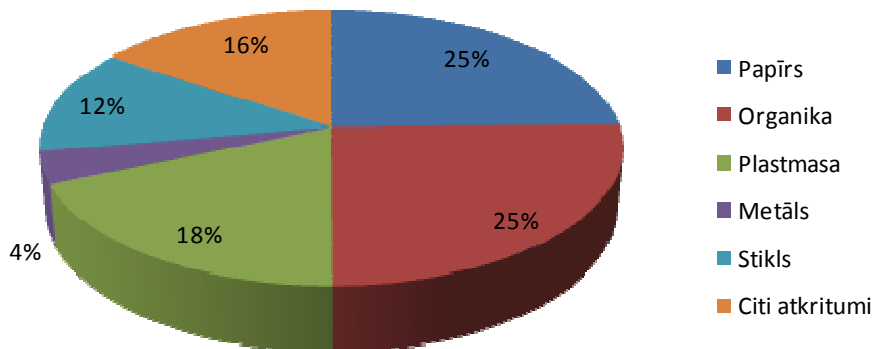
Saskaņā ar respondentu atbildēm, visvairāk Valmieras iedzīvotāji savā ikdienas dzīvē rada plastmasas atkritumus (skat. 2.1.2.attēlā) – 21% no visiem atkritumiem. Līdzvērtīgā daudzumā atkritumu konteineros nonāk arī papīrs un kartons un organiskie atkritumi. Iedzīvotāji atzīmē, ka organisko atkritumu īpatsvars atkarīgs arī no gada laika. Piemēram, ziemas mēnešos organisko atkritumu apjoms ir mazāks nekā vasaras un rudens mēnešos. Stikla īpatsvars ir 14%, aiz tā seko metāls un citi atkritumi. Vismazāko kopējā atkritumu plūsmā aizņem bīstamie atkritumi.

Lai novērtētu iedzīvotāju atbildību, aptaujā iegūtie dati tika salīdzināti ar pētījuma rezultātiem par atkritumu sastāvu Daibes poligonā, kurā tiek nogādāti Valmieras iedzīvotāju radītie atkritumi. Kā redzams 2.1.3.attēlā, dati ir salīdzināmi. Pēc pētījuma rezultātiem atkritumos ir konstatēts lielāks papīra un organisko atkritumu daudzums un uz tā rēķina samazināts plastmasas atkritumu daudzums.

Radītā atkrituma veida īpatsvars kopējā atkritumu daudzumā

2.1.2.att. Atkritumu veida īpatsvars kopējā atkritumu daudzumā pēc Valmieras iedzīvotāju atbildēm

2.1.3.att. Vidējais atkritumu sastāvs Ziemeļvidzemes reģionā pēc pētījuma¹ datiem

Gandrīz 80% respondentu atzīst, ka šķiro atkritumus (skat.2.1.4.attēlu). Galvenie šķirošanas iemesli:

- Šķirojot atkritumus, tos pēc tam iespējams pārstrādāt un otrreizēji izmantot (42%);
- Šādā veidā var samazināt atkritumu daudzumu, kas nonāk atkritumu poligonos (29%);
- Šādā veidā var ievērot „zaļā” dzīvesveida pamatprincipus (18%)
- Šādā veidā ir iespēja samazināt atkritumu apsaimniekošanas izmaksas (11%).

Valmieras iedzīvotāju vidū tomēr netrūkst arī cilvēki, kas atkritumus nešķiro un no visiem respondentiem piektā daļa, minot dažādus iemeslus, atzīst, ka atkritumu nešķiro. Gandrīz trešā daļa no respondentiem apgalvo, ka ir pārāk aizņemti un ikdienā nevar atrast vēl papildus laiku atkritumu šķirošanai, tikpat liela daļa min, ka pie viņu mājsaimniecībām nav pieejami šķirošanas konteineri. Piektā daļa no tiem cilvēkiem, kas atkritumus ikdienā nešķiro, apgalvo, ka neredz iemeslu, kāpēc atkritumi vispār būtu jāšķiro, bet nereti viedoklis mainās, kad šiem cilvēkiem tiek nosaukti daži iemesli, kāpēc atkritumus vajadzētu šķirot.

¹ Diagrammas izveidošanai izmantoti dati no D.Āriņas (Latvijas Lauksaimniecības universitāte) Poligonā noglabājamo atkritumu sastāva pētījuma, 2011

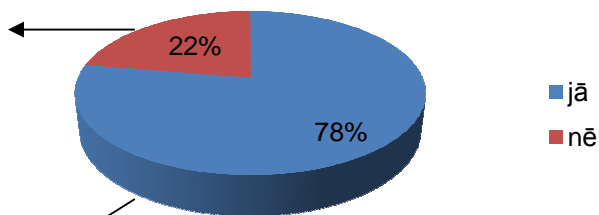
Nešķiro, jo:

1. Pietrūkst laika šādām aktivitātēm – 31%
2. Nav pieejami šķirošanas konteineri – 31%
3. Atkritumu šķirošana ir nenozīmīga – 21%
4. Atkritumus tik un tā samet vienā atkritumu savākšanas mašīnā – 11%
5. Tas ir pārāk dārgi – 4%

Šķiro, jo:

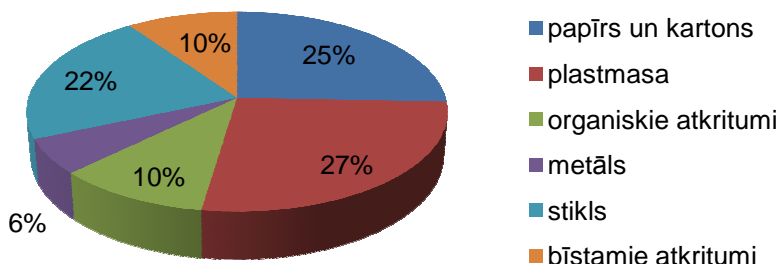
1. Atkritumu var tikt pārstrādāti – 42%
2. Samazinās atkritumu daudzums, kas nonāk poligonos – 29%
3. Ievēro „zaļā dzīvesveida principus” – 18%
4. Samazinās atkritumu apsaimniekošanas izmaksas – 11%

Vai jūs šķirojat atkritumus mājās un/vai savā darba vietā?

2.1.4.att. Atkritumu šķirotāju īpatsvars Valmierā

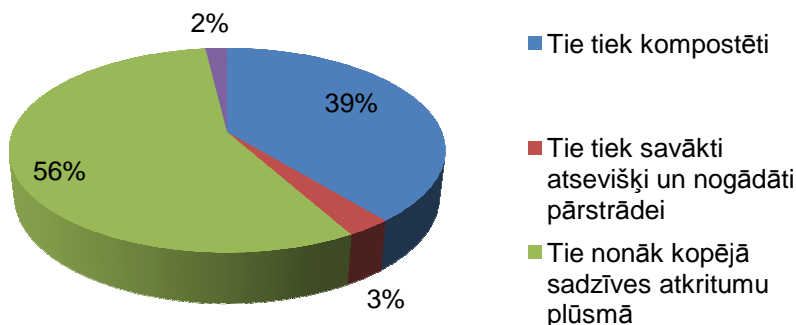
Kādi atkritumi tiek šķiroti?

2.1.5.att. Šķiroto atkritumu veidi

Aptaujā tika atsevišķi jautāts arī par rīcību ar organiskajiem atkritumiem. Aptaujas rezultāti (skat.2.1.6.attēlu) rāda, ka gandrīz 60% no Valmieras iedzīvotāju radītajiem organiskajiem atkritumiem nonāk kopējā sadzīves atkritumu plūsmā. Tas izskaidrojams ar to, ka 62% respondentu dzīvo daudzdzīvokļu namos. Ļoti reti, bet tomēr, arī no daudzdzīvokļu māju īpašniekiem atskanēja atbildes par labu kompostēšanai. Cilvēki apgalvoja, ka organiskos atkritumus šķiro atsevišķā konteinerā un, braucot uz lauku mājām, tos ņem līdzī un izmanto kā kompostēšanai. Cilvēki, kas dzīvo privātmājās un ir iekopuši piemājas dārziņus, praktiski visi apgalvoja, ka organiskos atkritumus izmanto kompostēšanai. Nereti tikai minēts, ka organiskie atkritumu tiek izmantoti kā barība dzīvniekiem. Interesanta bija atbilde, ka daļa atkritumu – konkrēti kartupeļu mizas – tiek dedzināta krāsnī, jo tas iespējams palīdz pret dūmvadu aizsērēšanu.

Ko Jūs parasti darāt ar organiskajiem atkritumiem?

2.1.6. att. Rīcība ar organiskajiem atkritumiem

Gandrīz visi Valmieras iedzīvotāji, kas piedalījās aptaujā, apgalvoja, ka atkritumu apsaimniekošanas izmaksas ir nesamērīgi augstas un neilgi pirms aptaujas veikšanas tās vēl tikušas paaugstinātas. Liela daļa aptaujāto atzīmēja, ka par izmaksu kāpumu iepriekš neesot brīdināti. Šobrīd atkritumu apsaimniekošanas pamattarifs Valmieras pilsētā ir 8,13 Ls/m³ + PVN, bet par 240 l konteineru jāmaksā 2,36 Ls + PVN. Tieši 35% respondentu par atkritumu apsaimniekošanu mēnesī maksā robežās no 2 līdz 5 Ls, 32% maksā līdz 2 Ls un 15% respondentu mēnesī par atkritumu apsaimniekošanu maksā vairāk par 5 Ls. Gandrīz ceturtdaļa Valmieras iedzīvotāju nezina, cik viņi maksā par atkritumu apsaimniekošanu.

Daudzdzīvokļu namos izmaksas ir atkarīgas no dzīvoklī dzīvojošo cilvēku skaita, bet privātmājās – no atkritumu izvešanas biežuma. Gandrīz puse respondentu par atkritumu izvešanu maksā mājas apsaimniekotājiem un 11% par atkritumu apsaimniekošanu maksā pašvaldības komunālajam uzņēmumam. Pārsvārā visi šie respondenti dzīvo daudzdzīvokļu namos. Aptaujas laikā tika arī noskaidrots, ka privātmājās dzīvo aptuveni 40% aptaujāto Valmieras iedzīvotāju un atbilstoši arī šie 40% norādīja, ka maksu par atkritumu izvešanu pārskaita tieši atkritumu apsaimniekošanas kompānijām.

2.2. Apmierinātība ar esošo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu

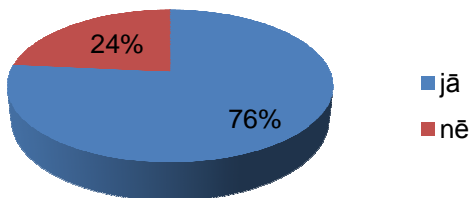
Lielākā daļa iedzīvotāju, kuri piedalījās aptaujā, ir apmierināti ar atkritumu apsaimniekošanas sistēmu Valmierā. Pārējie aptuveni 15% iedzīvotāju galvenās sistēmas nepilnības saskata atkritumu izvešanas biežumā. Viņuprāt atkritumus vajadzētu izvest biežāk nekā tas tiek darīts pašlaik.

Jautāti par atkritumu konteineru pieejamību, gandrīz 90% respondentu ir ar to apmierināti. Pārējie uzskata, ka būtu nepieciešams izvietot vairāk konteineru, kā piemēru minot Gaujas krastu, kur vasaras mēnešos atpūšas daudz cilvēku, bet konteineri nav pieejami. Rezultātā tiek piesārņotas šīs cilvēku iecienītās atpūtas vietas.

Jautājot par atkritumu šķirošanas iespējām, 34% respondentu atzīst, ka šķirošanas iespējas Valmierā ir nepilnīgas un dažviet šķirotu atkritumu konteineri nav pieejami. Vairākās atbildēs izskanēja tas, ka pilsētas robežās nav konteineru, kas paredzēti lielgabarīta atkritumu novietošanai. Daži no respondentiem min, ka vajadzētu speciālus konteinerus medicīniskajiem atkritumiem, bet ar nosacījumu, ka tie būtu cieši noslēgti, lai bērni nevarētu piekļūt šāda veida atkritumiem. Valmieras iedzīvotāji apgalvo, ka būtu vēlams palielināt tieši PET un papīra savākšanas konteinerus vietās, kur ir liela gājēju plūsma.

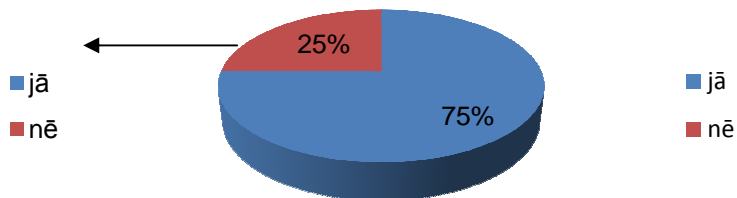

Vai Jūs šķirotu atkritumus, ja Jums būtu tāda iespēja?

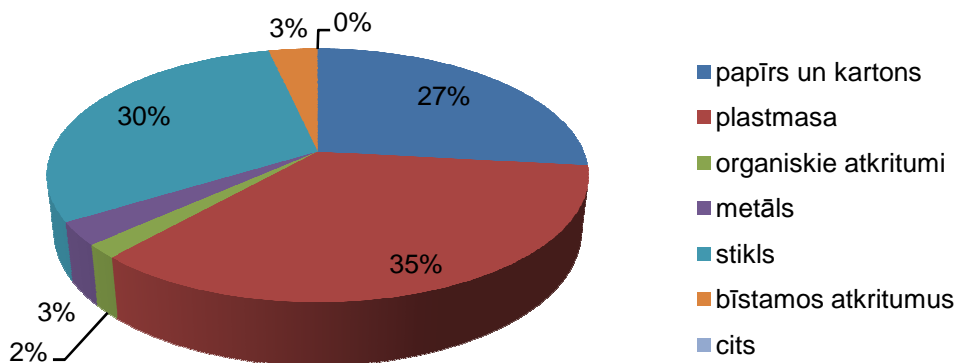
2.2.1.att.Vēlme šķirot atkritumus

Vai Jūsu dzīvesvietas tuvumā ir pieejami atkritumu šķirošanas konteineri?

2.2.2.att.Šķirošanas konteineru pieejamība

Kādus atkritumu veidus iespējams šķirot Jūsu dzīvesvietas tuvumā?

2.2.3.att.Šķirotu atkritumu veidi

Rezultāti rāda (skat.2.2.1 un 2.2.2.attēlus), ka starp aptaujātajiem Valmieras iedzīvotājiem tieši ceturtajai daļai mājsaimniecības tuvumā nav izvietoti šķirošanas konteineri. 76% šo cilvēku atzīst, ka labprāt šķirotu atkritumus, ja vien viņu mājsaimniecības tuvumā šķirošanas konteineri tiktu nodrošināti.

Mājsaimniecību tuvumā visbiežāk sastopamie konteineri ir paredzēti plastmasas šķirošanai (skat.2.2.3.attēlu). Gandrīz trešā daļa respondentiem pieejamo konteineru paredzēti stikla šķirošanai. Arī papīram un kartonam paredzētie šķirošanas konteineri respondentu mājsaimniecību tuvumā ir atrodami salīdzinoši bieži. Ļoti reti sastopami ir konteineri, kas paredzēti metāla šķirošanai un bīstamajiem atkritumiem, jāatzīmē, ka arī baterijas tiek pieskaitītas pie bīstamajiem atkritumiem un baterijām paredzēti konteineri, jeb nodošanas punkti ir pieejami ļoti daudzos pārtikas veikalos. Visretāk ir sastopami konteineri, kas paredzēti organisko atkritumu šķirošanai, to īpatsvars sastāda tikai 2% no visiem mājsaimniecību tuvumā esošajiem konteineriem.

Interesanti ir tas, kas atkritumus šķiro 78% respondentu, bet atkritumu šķirošanas konteineri mājsaimniecību tuvumā ir pieejami 75%. Tas nozīmē, ka neliela daļa cilvēku, kam šķirošanas konteineri mājsaimniecību tuvumā nav pieejami, ir pietiekami apņēmīgi, lai veiktu atkritumu šķirošanu un vēlāk tos nogādātu attālāk esošos atkritumu šķirošanas konteineros.

2.3. Zināšanas un informācijas pieejamība

No aptaujas rezultātiem var novērot, ka Valmieras iedzīvotājiem apkārtējās vides kvalitāte ir svarīga. 76% aptaujāto iedzīvotāju apzinās, ka atkritumu poligonos noglabājamo atkritumu daudzums būtu jāsamazina. Lai gan lielākajai daļai Valmieras iedzīvotāju, kas dzīvo daudzdzīvokļu namos, jau ir pieejami atkritumu šķirošanas konteineri (81%), trīs ceturtdaļas aptaujāto uzskata, ka Valmieras pašvaldībai būtu jādara vairāk, lai samazinātu kopējo radīto un poligonos noglabāto atkritumu daudzumu, turpinot jau aizsāktās dalītas vākšanas aktivitātes.

Uz jautājumu, kādā veidā Valmieras iedzīvotāji savā ikdienā cenšas samazināt atkritumu daudzumu, atbildēja apmēram trešdaļa aptaujāto Valmieriešu. Biežāk izskanējušās atbildes bija:

- iepērkoties izmantot auduma maisiņus;
- pievērst uzmanību pārtikas produktu iepakojumam, nepirkt produktus ar lieku iepakojumu;
- iepirkties tirgū;
- ēdienreizes ieturēt ārpus mājas;
- atkārtoti izmantot plastmasas trauciņus, piemēram, stādu audzēšanai;
- izmantot liekos plastmasas maisiņus kā atkritumu maisus, nevis pirkt jaunus.

Daži iedzīvotāji ieteica arī:

- nodot apģērbu labdarībai;
- pastkastītēs neievietot tik daudz reklāmas bukletu;
- stiklu izmantot dekoratīvo sienu veidošanai;
- ražotājiem samazināt iepakojuma daudzumu.

75% aptaujāto privātmāju iedzīvotāju savā māsaimniecībā organiskos atkritumus kompostē, tāpēc arī visbiežāk minētais organisko atkritumu apsaimniekošanas veids bija tieši kompostēšana. Attiecībā uz organisko atkritumu izmantošanu, respondentu vidū bija arī tādas atbildes kā:

- organiskos atkritumus izmantot kā barību mājlopiem;
- izmantot tos elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai;
- izmantot tos biogāzes iegūšanai;
- kartupeļu mizas dedzināt dūmvada attīrīšanai.

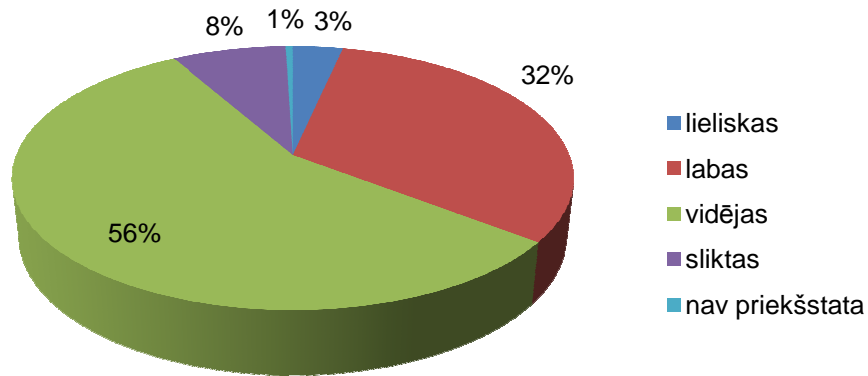
Respondenti tika lūgti novērtēt savas zināšanas par atkritumu šķirošanu un organisko atkritumu pārstrādes iespējām (skat.2.3.1. un 2.3.2.attēlos). Daļa iedzīvotāju savas zināšanas vērtē pieticīgi. Vairāk kā puse atbildējusi, ka uzskata savas zināšanas par vidējām, lai gan, atbildot uz citiem aptaujas jautājumiem, demonstrē salīdzinoši labas zināšanas šajos jautājumos. Par labām savas zināšanas ir novērtējuši apmēram viena trešdaļa respondentu.

Jautājumā par zināšanu novērtējumu organisko atkritumu pārstrādes jomā ir vērojams, ka iedzīvotāji savas zināšanas vērtē zemāk nekā jautājumā par atkritumu šķirošanu. Tikai 15% savas zināšanas novērtē kā labas, savukārt, nedaudz vairāk kā divas trešdaļas atbild, ka uzskata savas zināšanas par vidējām vai pat sliktām.

Uzklausot Valmieras iedzīvotājus, tika noskaidrots, ka nedaudz vairāk kā puse aptaujāto uzskata, ka sabiedrība nav informēta par atkritumu šķirošanas jautājumiem. Izskanēja arī viedoklis, ka sabiedrība zina tikai tik daudz, cik to pati vēlas, respektīvi, cilvēki ir informēti par atkritumu šķirošanu, taču, tā kā to nevēlas darīt savā ikdienā, tad šādiem jautājumiem nepievērš uzmanību. Tie iedzīvotāji, kas vēlas noskaidrot vairāk par atkritumu apsaimniekošanu, visbiežāk vērstos tieši pie SIA „Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācijas” gan personiski, gan pa tālruni, gan meklējot nepieciešamo informāciju mājas lapā. Daļa iedzīvotāju atbildēja, ka

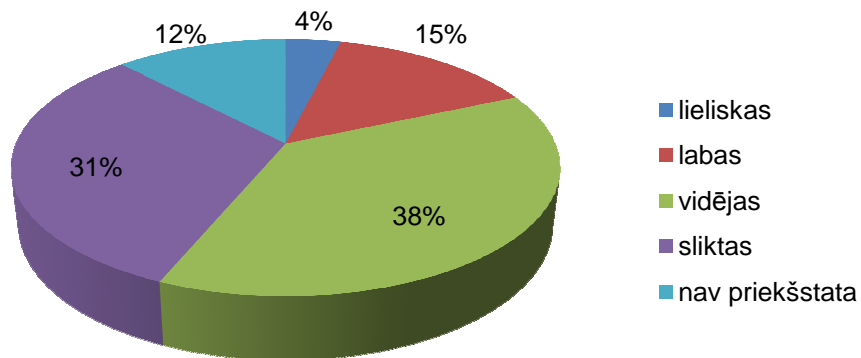
informāciju meklētu internetā, pašvaldībā, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, kā arī zvanot informatīvajiem dienestiem.

Kā Jūs vērtējat savas zināšanas par atkritumu šķirošanu?

2.3.1.att. Iedzīvotāju pašnovērtējums par zināšanām atkritumu šķirošanā

Kā Jūs vērtējat savas zināšanas par organisko atkritumu pārstrādes iespējām (piemēram, biogāzes iegūšana)?

2.3.2. att. Iedzīvotāju pašnovērtējums par zināšanām atkritumu pārstrādē

Vaicājot, vai kādreiz respondents ir apmeklējis seminārus vai praktiskās nodarbības, kuru mērķis ir bijis iepazīties ar atkritumu šķirošanas un/vai iespējām iegūt biogāzi no organiskajiem atkritumiem, noskaidrojām, ka 11% no aptaujātajiem iedzīvotājiem ir šādu semināru apmeklējuši. Tomēr interesi un vēlmi apmeklēt seminārus izrādīja kopumā trešdaļa aptaujāto iedzīvotāju. Izskanēja viedoklis, ka šāda veida semināru varētu iekļaut mājas sapulces laikā, kā arī informāciju izdalīt bukletu veidā.

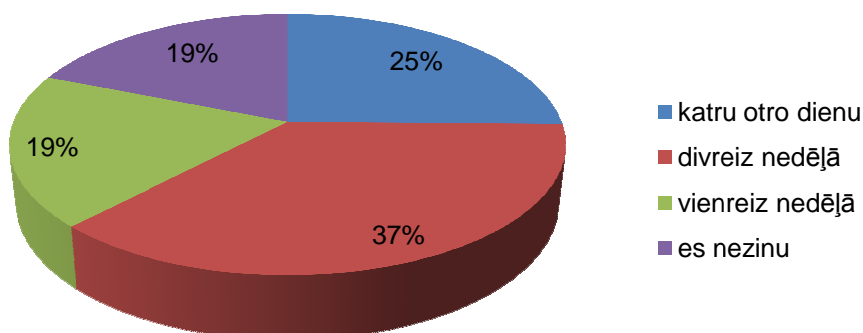
2.4. Problēmas un rīcība

Lai noskaidrotu, vai Valmieras iedzīvotāji redz kādas problēmas esošajā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, tika uzdots jautājums: „Vai, Jūsaprāt, esošā atkritumu apsaimniekošanas un dalītas vākšanas sistēma Valmierā ir nepilnīga?”. 80% respondentu nesaskatīja Valmieras pilsētas atkritumu apsaimniekošanas sistēmā nepilnības, tomēr viena piektdaļa iedzīvotāju ar šo sistēmu bija pilnībā apmierināti. Kā vienu no populārākajiem iemesliem iedzīvotāji uzskatīja nepārdomātu vai neesošu infrastruktūru. Tāpat bieži tika minēta zema sabiedrības izpratne un informētība par vides jautājumiem un zema atsaucība atkritumu daudzuma samazināšanai. Kāds respondents sniedza arī savu viedokli, ka iedzīvotāji dalītas vākšanas sistēmā nesaskata finansiālu labumu, tādēļ arī nav pietiekams atbalsts šādai sistēmai.

Savu atbalstu Valmieras pašvaldības centieniem samazināt bioloģiski noārdāmu (bioloģiski sadalāmu) atkritumu nonākšanu atkritumu poligonos sniedza 88% respondentu un nedaudz mazāks iedzīvotāju skaits (84%) atbalsta ideju, par atsevišķu konteineru izmantošanu virtuves atkritumu vākšanai. Iedzīvotājiem ir bažas, ka atsevišķu bioloģisko atkritumu vākšanas konteineru izvietošana daudzdzīvokļu namu pagalmos var radīt smaku problēmas. Kāds no aptaujātajiem minēja piemēru, ka pirms vairākiem gadiem jau ir mēģināts ieviest organisko atkritumu dalītu vākšanu, tomēr nekas nav izdevies, jo iedzīvotāju atsaucība bija zema un savāktais atkritumu daudzums nepietiekams, tāpēc viņaprāt, mēģinot vēlreiz, ir liela varbūtība, ka tas neizdosies.

Jautājumā par to vai labāk būtu lietot kopēju organiskajiem atkritumiem paredzētu konteineru, vai labāk atsevišķu konteineru, iedzīvotāju domas dalās. Trīs ceturtdaļas uzskata, ka labāk būtu izmantot kopēju konteineru, jo tā tiktu taupīti līdzekļi un daudzdzīvokļu namu pagalmos tie būtu ērti pieejami. Liela daļa privātmājās dzīvojošo cilvēku labāk izvēlētos atsevišķu atkritumu šķirošanas konteineru, sakarā ar to, ka tādā veidā tas atrastos daudz tuvāk viņu namam nekā kopējais atkritumu konteiners. Izskanēja arī viedoklis, ka izmantojot atsevišķus atkritumu konteinerus, būtu vieglāk kontrolēt atkritumu saturu, jo, piedāvājot kopējo konteineru, iedzīvotāju atbildība mazinās un šādā konteinerā nonāktu ne tikai organiskie atkritumi.

Cik bieži, pēc Jūsu domām, būtu nepieciešams iztukšot šos atkritumu konteinerus?

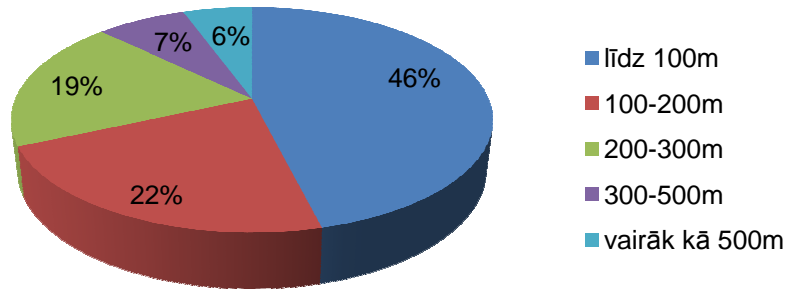
2.4.1.att. Vēlamais organisko atkritumu konteineru tukšošanas biežums

Lai noskaidrotu, cik daudz Valmierieši ir gatavi ieguldīt pašu pūles un līdzekļus, lai veicinātu atkritumu šķirošanas procesu, tika uzdoti jautājumi par attālumu, cik viņi būtu gatavi mērot līdz atkritumu šķirošanas konteineram (2.4.2.attēls), cik daudz laika viņi būtu gatavi šim mērķim ziedot un, vai būtu gatavi maksāt vairāk (2.4.3.attēls).

Lielākajai daļai Valmieriešu (87%) attālums līdz šķirošanas konteineram ir nozīmīgs. Gandrīz puse no šiem respondentiem ir gatavi mērot līdz 100m lielu attālumu. 22% iedzīvotāji gatavi nest atkritumus 100 – 200m attālumā, bet 19% aptaujāto būtu gatavi mērot 200 – 300m. Salīdzinoši

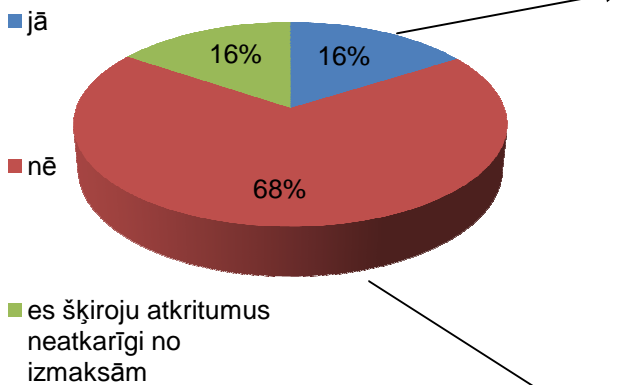
mazāk ir to, kuri šķirotu atkritumus, ja tos nāktos nogādāt 300 – 500m (7%) un 6% iedzīvotāji būtu ar mieru mērot vairāk kā 500m. Šie vairākums bija iedzīvotāji, kas atkritumus gatavi paši transportēt līdz tuvākajam šķirošanas konteinerim, ja tas ir iekļauts viņu ikdienas maršrutā dodoties uz darbu vai skolu.

Kāds ir lielākais attālums, kuru Jūs būtu gatavi mērot, lai atbrīvotos no organiskajiem atkritumiem?

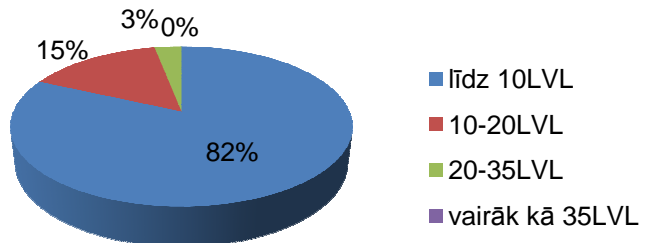

2.4.2.att. Iedzīvotājiem pieņemamais organisko atkritumu nogādāšanas attālums

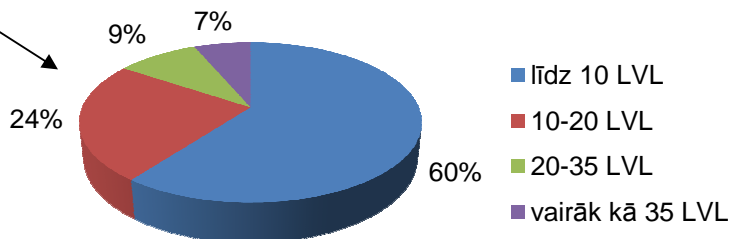
Vai Jūs būtu ar mieru piemaksāt par iespēju šķirot lielāku skaitu atkritumu veidu?

Kādu naudas summu Jūs būtu gatavi piemaksāt gada laikā?

Kādam būtu jābūt atkritumu apsaimniekošanas izmaksu samazinājumam, lai Jūs būtu gatavs šķirot atkritumus?

2.4.3.att. Iedzīvotāju gatavība iesaistīties atkritumu šķirošanas veicināšanā

Vairāk nekā puse respondentu (58%) nav gatavi veltīt papildus laiku atkritumu šķirošanai. Daļa no šiem iedzīvotājiem atbildēja, ka atkritumu šķirošana ir viņu ikdiena un tam nemaz nav nepieciešams veltīt papildus laiku. Vaicājot, vai iedzīvotāji būtu ar mieru piemaksāt par iespēju šķirot lielāku skaitu atkritumu veidu, noskaidrojām, ka vairākums (68%) šādu ieceri neatbalsta, tomēr gandrīz trešdaļa būtu ar mieru to darīt. Tas, cik daudz šie cilvēki būtu ar mieru piemaksāt, kā arī tas, cik lielam būtu jābūt atkritumu apsaimniekošanas izmaksu samazinājumam, lai tie respondenti, kuri nav gatavi ieguldīt papildus līdzekļus atkritumu šķirošanai, to sāktu darīt, parādīts 2.4.3.attēlā.

Iepazīstinot Valmieras iedzīvotājus ar UrbanBiogas projekta mērķiem, atbalstu projekta aktivitātēm sniedza 80% aptaujāto iedzīvotāju. To respondentu viedoklis, kuri neatbalstīja UrbanBiogas ideju, galvenais arguments bija bažas par smaku, ko varētu radīt organisko atkritumu pārstrādes stacija (biogāzes ražotne) pilsētas tuvumā. Tas saistīts ar Valmieriešu slikto pieredzi ar smakām no piena un gaļas kombinātiem, kas atradās pilsētas teritorijā. Tomēr, ja biogāzes stacija pilsētas tuvumā ļautu Valmieras pašvaldības iedzīvotājiem samazināt atkritumu apsaimniekošanas izdevumus, tad projektu atbalstītu jau 87% aptaujāto iedzīvotāju.

2.5. Iedzīvotāju ieteikumi atkritumu apsaimniekotājiem un atbildīgajām personām

Veicot aptauju, tika saņemti sekojoši ieteikumi un priekšlikumi:

- UrbanBiogas projekts ir daudz aktuālāks daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem nekā privātmāju īpašniekiem. Ir nepieciešams motivēt iedzīvotājus, piemēram, samazinot cenu par atkritumu izvešanu. Ja atkritumu apsaimniekotāji vēlas nopelnīt, nepieciešams arī investēt.
- Manas dzīvesvietas tuvumā ir viss nepieciešamais šķirošanai. Paldies!
- Iesaku biogāzes ražotni taisīt Zilākalnā.
- Ja izdosies ieviest organisko atkritumu konteinerus, tad ļoti rūpīgi nepieciešams sekot līdž konteineru piepildījumam.
- Lai veicas!
- Vajadzētu padomāt par to, kur rudenī varētu likt nokritušās koku lapas.
- Uzskatu, ka PET pudelju konteineri ceļa malās izskatās ļoti neestētiski.
- Nepieciešams izveidot vairāk stikla taras nodošanas punktus kā arī stikla šķirošanas konteinerus.
- Šī brīža lielākā problēma ir tā, ka tiek aktīvi runāts par šķirošanu, taču ir par maz šķirošanas konteineru, kas atrodas pārāk lielā attālumā. Šķirošanas veicināšanai var pielietot citu valstu praksi, piemēram, pērkot produktu pudelēs, bundžās, burkāns bez produktu cenas ir jāpiemaksā vēl daži santīmi, kur iespējams atgūt, nododot tukšo taru pārstrādei.
- Jau sašķirotos atkritumus pēc tam nesabērt visus kopā. Šajā situācijā neredzu jēgu atkritumu šķirošanai.
- Atkritumu apsaimniekošana Valmierā ir ļoti labā līmenī!
- Veikt godprātīgi savu darbu. Paldies par servisa līmeni, tas apmierina.
- Semināru par atkritumu šķirošanu varētu apvienot ar mājas sapulci.

3. Secinājumi

No aptaujas rezultātiem var secināt, ka liela daļa Valmieras iedzīvotāju jau aktīvi šķiro savā mājāsaimniecībā radītos atkritumus un viņu dzīvesvietu tuvumā ir pieejami šķirošanas konteineri. Tas paver labu arī UrbanBiogas projekta idejas realizācijai, jo lielai daļai iedzīvotāju nesagādātu neērtības arī organiskos atkritumu šķirošana.

Uzklausot aptaujātos Valmieras iedzīvotājus, tika noskaidrots, ka, ieviešot organiskajiem atkritumiem paredzētus šķirošanas konteinerus, būtu jāseko līdzi to izvešanas biežumam, lai no konteineriem neizdalītos nepatīkams aromāts un lai iedzīvotāju vidū nerastos negatīvas atsauksmes par organisko atkritumu konteineriem.

Organisko atkritumu pārstrādes iekārtu respondenti iesaka būvēt ārpus Valmieras pilsētas robežām.

Lai iedzīvotāji šķirotu organiskos atkritumus, ir nepieciešams ekonomisks stimuluss. Tikai trešdaļa iedzīvotāju piekristu atkritumu apsaimniekošanas maksas palielināšanai.

Privātmāju iedzīvotāji jau šķiro organiskos atkritumus savām vajadzībām (visbiežāk kompostam) un nav īpaši ieinteresēti tos nodot pārstrādes uzņēmumam. Daudzīvokļu māju iedzīvotāji labprāt nogādātu šķirotus organiskos atkritumus kopējā konteinerā, mērojot attālumu, kas vēlams nepārsniedz 200 metrus.

Tā kā ļoti maz aptaujāto iedzīvotāju bija informēti par to, kā no organiskajiem atkritumiem ir iespējams iegūt biogāzi, tad šīs aptaujas laikā liela daļa respondentu ieguva jaunas zināšanas par organisko atkritumu izmantošanas iespējām. Uzzinot projekta mērķi, lielākā daļa iedzīvotāju pauda pozitīvu attieksmi par ideju iegūt enerģiju no radītajiem atkritumiem.

Aptaujātie Valmierieši kopumā ir apmierināti gan ar atkritumu šķirošanas infrastruktūru, gan ar šķirošanas iespējām Valmieras pilsētā. Ir nelielas problēmas ar konkrētu atkritumu šķirošanas konteineru pieejamību atsevišķās pilsētas teritorijās un māju pagalmos. Visā pilsētas teritorijā trūkst atkritumu konteineru, kas paredzēti lielgabarieta atkritumiem.

Pielikums: Aptaujas anketa

1. Pamatinformācija un atkritumu apsaimniekošanas ieradumi

1.1. Vai Jūs pievēršat uzmanību savā mājsaimniecībā radītajam atkritumu daudzumam?

Jā / Nē

1.2. Kāds ir aptuvenais Jūsu mājsaimniecībā radīto atkritumu daudzums mēnesī?

līdz 50 l

50-150 l

virs 150 l

Es nezinu

1.3. Lūdzu, novērtējiet katru mājsaimniecībā radītā atkrituma veida īpatsvaru kopējā atkritumu daudzumā skalā no 1 līdz 7! Atkritumu veidam ar lielāko īpatsvaru piešķiriet vērtību 7, bet mazāko – 1.

Papīrs un kartons	_____
Organiskie atkritumi (piemēram, ēdienu pārpalikumi, dārzkopības atkritumi)	_____
Plastmasa	_____
Metāls	_____
Stikls	_____
Bīstamie atkritumi	_____
Citi atkritumi	_____

1.4. Vai Jūs šķirojat atkritumus mājās un/vai savā darba vietā?

Jā / Nē

Ja uz 1.4. jautājumu atbildējāt apstiprinoši, tad:

1) lūdzu, norādiet, kādi atkritumi tiek šķiroti? (Ir iespējami vairāki atbilžu varianti)

☐ Papīrs un kartons	☐ Metāls
☐ Plastmasa	☐ Stikls
☐ Organiskie atkritumi (piemēram, ēdienu pārpalikumi, dārzkopības atkritumi, utt.)	☐ Bīstamie atkritumi

2) lūdzu, norādiet atkritumu šķirošanas iemeslu/us:

- Es apzinos, ka atkritumi var tikt pārstrādāti, kā rezultātā tiktu samazināts gan resursu, gan enerģijas patēriņš
- Es apzinos, kā šādā veidā iespējams samazināt to atkritumu daudzumu, kas nonāk atkritumu poligonos
- Cenšos ikdienā ievērot „zaļa” dzīvesveida principus
- Šķirojot atkritumus iespējams samazināt izmaksas par atkritumu apsaimniekošanu
- Cits (lūdzu, norādiet): _____

Ja uz 1.4. jautājumu atbildējāt noliedzoši, lūdzu, norādiet iemeslu/-us, kādēļ nešķirojat atkritumus:

- Manas dzīvesvietas tuvumā nav attīstīta atkritumu šķirošanas infrastruktūra
- Man pietrūkst laika šādām aktivitātēm
- Neuzskatu, ka atkritumu šķirošana ir nozīmīga
- Neredzu jēgu atkritumu šķirošanai, jo visi šķirotie atkritumi tik un tā tiek samesti vienā atkritumu savākšanas mašīnā

- Tas ir pārāk dārgi
- Cits (lūdzu, norādiet): _____

1.5. Ko Jūs parasti darāt ar organiskajiem atkritumiem (piemēram, virtuves, dārza, u.tml. atlikumi)?

- Tie tiek kompostēti
- Tie tiek savākti atsevišķi un nogādāti pārstrādei
- Tie nonāk kopējā sadzīves atkritumu plūsmā un vēlāk tiek nogādāti uz atkritumu poligonu
- Cits (lūdzu, norādiet): _____

1.6. Kādas ir Jūsu mājstaimniecības atkritumu apsaimniekošanas izmaksas mēnesī?

- līdz 2 LVL   2-5 LVL   virs 5 LVL   Es nezinu

1.7. Kam Jūsu maksājat par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu?

- Pašvaldības komunālajam uzņēmumam
- Mājas apsaimniekotājam
- Pa tiešo atkritumu apsaimniekošanas kompānijai
- Cits (lūdzu, norādiet): _____

2. Apmierinātība ar esošo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu

2.1. Vai kopumā esat apmierināts ar atkritumu apsaimniekošanu Valmieras pašvaldībā?

Jā / Nē

2.2. Vai esat apmierināts ar atkritumu izvešanas biežumu?

Jā / Nē

Ja uz 2.2. jautājumu atbildējat nē, Jūsaprāt, atkritumus būtu jāizved:

- Biežāk
- Retāk

2.3. Vai esat apmierināti ar atkritumu šķirošanas infrastruktūru Valmieras pašvaldībā?

Jā / Nē

Ja uz 2.3. jautājumu atbildējat nē, lūdzu, norādiet iemeslu:

2.4. Vai uzskatāt, ka šobrīd piedāvātās atkritumu šķirošanas iespējas ir pietiekamas?

Jā / Nē

Ja uz 2.4. jautājumu atbildējat nē, lūdzu, norādiet, kādu materiālu šķirošanas infrastruktūra vēl būtu nepieciešama:

2.5.Vai Jūsu dzīvesvietas tuvumā ir pieejami atkritumu šķirošanas konteineri? Jā / Nē

Ja uz 2.5.jautājumu atbildējat apstiprinoši, lūdzu, norādiet kādus atkritumu veidus iespējams šķirot Jūsu dzīvesvietas tuvumā!

☐ Papīru un kartonu	☐ Metālu
☐ Plastmasu	☐ Stiklu
☐ Organiskos atkritumus (piemēram, ēdienu pārpalikumi, dārzkopības atkritumi, utt.)	☐ Bīstamos atkritumus
☐ Cits (lūdzu, norādiet): _____	

Ja uz 2.5.jautājumu atbildējat nē, vai Jūs šķirotu atkritumus, ja Jums būtu tāda iespēja?

Jā / Nē

3. Zināšanas un informācijas pieejamība

3.1.Vai uzskatāt, ka atkritumu poligonos noglabājamo atkritumu daudzums būtu jāsamazina?

Jā / Nē

3.2.Vai uzskatāt, ka Valmieras pašvaldībai būtu jāveicina atkritumu dalītas vākšanas aktivitātes, kuras samazinātu kopējo radīto un poligonos noglabāto atkritumu daudzumu?

Jā / Nē

3.3.Vai varat minēt darbības, kuru rezultātā samazinātos Jūsu mājsaimniecībā radīto atkritumu daudzums?

Jā / Nē

Ja uz 3.3.jautājumu atbildējat jā, lūdzu, norādiet šīs darbības:

3.4.Vai varat minēt vēl kādus organisko atkritumu apsaimniekošanas veidus (izņemot noglabāšanu sadzīves atkritumu poligonā)?

Jā / Nē

Ja uz 3.4.jautājumu atbildējat jā, lūdzu, norādiet:

3.5.Kā Jūs vērtējat savas zināšanas par atkritumu šķirošanu?

Lieliskas   Labas   Vidējas   Sliktas   Nav priekšstata

3.6.Kā Jūs vērtējat savas zināšanas par organisko atkritumu pārstrādes iespējām (piemēram, biogāzes iegūšana)?

Lieliskas   Labas   Vidējas   Sliktas   Nav priekšstata

3.7.Vai, Jūsaprāt, sabiedrība ir pietiekami informēta par atkritumu šķirošanas jautājumiem?

Jā / Nē

3.8.Vai zināt, pie kā varat vērsties, lai uzzinātu par ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu?

Jā / Nē

Ja uz 3.8.jautājumu atbildējāt jā, lūdzu, norādiet:

3.9.Vai kādreiz esat apmeklējis seminārus vai praktiskās nodarbības, kuru mērķis ir bijis iepazīties ar atkritumu šķirošanu un/vai iespējām iegūt biogāzi no organiskajiem atkritumiem?

Jā / Nē

3.10.Vai Jūs būtu gatavs apmeklēt semināru vai praktiskās nodarbības, kuru mērķis ir iepazīties ar atkritumu šķirošanu un/vai iespējām iegūt biogāzi no organiskajiem atkritumiem?

Jā / Nē

4. Problēmas un rīcība

4.1.Vai, Jūsaprāt, esošā atkritumu apsaimniekošanas un dalītas vākšanas sistēma Valmieras pašvaldībā ir nepilnīga?

Jā / Nē

Ja uz 4.1.jautājumu atbildējāt jā, kādas, pēc Jūsu domām, ir nozīmīgākās problēmas?

- Nepārdomāta vai neesoša infrastruktūra
- Zema sabiedrības izpratne un informētība par vides jautājumiem
- Zems iedzīvotāju ienākumu līmenis, kas neļauj paaugstināt atkritumu apsaimniekošanas izmaksas
- Zemi nešķirotu atkritumu apsaimniekošanas tarifi, kas nemotivē iedzīvotājus un uzņēmumus meklēt jaunas un inovatīvas atkritumu apsaimniekošanas alternatīvas
- Juridisku, finansiālu un administratīvu instrumentu trūkums, kuri sekmētu inovatīvu atkritumu apsaimniekošanas risinājumu ieviešanu
- Zema atsaucība pret atkritumu daudzuma samazināšanu (pārstrāde/atkārtota izmantošana)
- Nepietiekama kontrole pār bīstamajiem atkritumiem
- Cits (lūdzu, norādiet): _____

4.2.Vai Jūs atbalstītu Valmieras pašvaldības centienus samazināt bio-degradējamo (bioloģiski sadalāmu) atkritumu nonākšanu atkritumu poligonos?

Jā / Nē

4.3. Vai Jūs atbalstītu atsevišķu konteineru izmantošanu virtuves atkritumu savākšanai?

Jā / Nē

4.4. Vai Jūs labprātāk izmantotu kopēju organisko atkritumu konteineru vai sev paredzētu atkritumu konteineru?

Kopējs konteineris / Atsevišķs konteineris

4.5. Cik bieži, pēc Jūsu domām, būtu nepieciešams iztukšot šos atkritumu konteinerus?

Katru otro dienu Divreiz nedēļā Vienreiz nedēļā Es nezinu

4.6. Vai attālums līdz tuvākajam atkritumu šķirošanas konteinerim Jums ir nozīmīgs, lai šķīrotu organiskos atkritumus?

Jā / Nē

Ja uz 4.6.jautājumu atbildējāt jā, lūdzu, norādiet, kāds ir lielākais attālums, kuru Jūs būtu gatavi mērot, lai atbrīvotos no organiskajiem atkritumiem?

līdz 100m 100–200m 200–300m 300–500 vairāk kā 500m

4.7. Vai Jūs būtu gatavi atkritumu šķirošanai veltīt papildus laiku? Jā / Nē

4.8. Vai Jūs būtu ar mieru piemaksāt par iespēju šķīrot lielāku skaitu atkritumu veidu?

Jā / Nē / Es šķīroju atkritumus neatkarīgi no izmaksām

Ja uz 4.8.jautājumu atbildējāt jā, lūdzu, norādiet, kādu naudas summu Jūs būtu gatavi piemaksāt gada laikā?

līdz 10LVL 10-20LVL 20-35LVL vairāk kā 35LVL

Ja uz 4.8.jautājumu atbildējāt nē, lūdzu, norādiet, kādam būtu jābūt atkritumu apsaimniekošanas izmaksu samazinājumam, lai Jūs būtu gatavs šķīrot atkritumus:

līdz 10LVL 10-20LVL 25-35LVL vairāk kā 35LVL

4.9. Vai Jūs atbalstītu organisko atkritumu pārstrādes iekārtu būvniecību pilsētas tuvumā, tādējādi sekmējot efektīvas atkritumu apsaimniekošanas principu ievērošanu?

Jā / Nē

4.10. Vai Jūs atbalstītu organisko atkritumu pārstrādes iekārtu būvniecību pilsētā vai tās tuvumā, ja tā rezultātā Valmieras pašvaldības iedzīvotājiem samazinātos atkritumu apsaimniekošanas izdevumi?

Jā / Nē

5.Ziņa, ko es vēlētos nodot savas pilsētas atkritumu apsaimniekotājiem un atbildīgajām amatpersonām:

6.Vispārējie jautājumi

6.1.Jūs dzīvojat:

- Daudzdzīvokļu namā
 Privātmājā
 Cits (lūdzu, norādiet): _____

6.2.Mājsaimniecībā dzīvojošo cilvēku skaits:

6.3.Jūsu pamata nodarbošanās:

6.4.Jūsu vecums:

6.5.Jūsu dzimums (V vai S):

Papildus iespēja: Lūdzu, norādiet savu kontaktinformāciju, ja vēlaties saņemt uzaicinājumu uz projekta UrbanBiogas ietvaros organizētajiem semināriem un apmācībām par ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu un organisko atkritumu izmantošanu biogāzes un biometāna iegūšanai!

Jūsu vārds, uzvārds:

E-pasta adrese:

Telefona numurs: